

SIDA

ŽIV
Ką PRIVALAU
žinoti apie

**KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Aušros g. 42 A Kaunas

Tel. (8 37) 45 47 17

Faks. (8 37) 33 32 04

El. paštas info@kaunovsb.lt

www.kaunovsb.lt

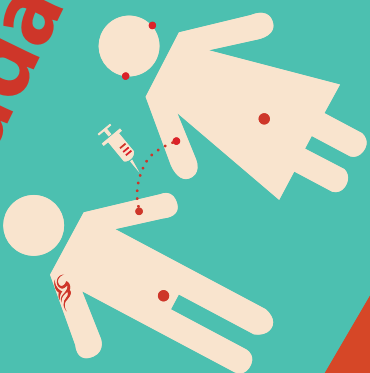
LR sveikatos apsaugos ministerijos lėšomis

**ŽIV testą
rekomenduojama
atlikti jei:**

**ŽIV plitimo
būdai**

ŽIV testas

**ŽIV tyrimo
rezultatas gali būti
neigiamas,
neaiškūs arba
teigiamas.**

ŽIV

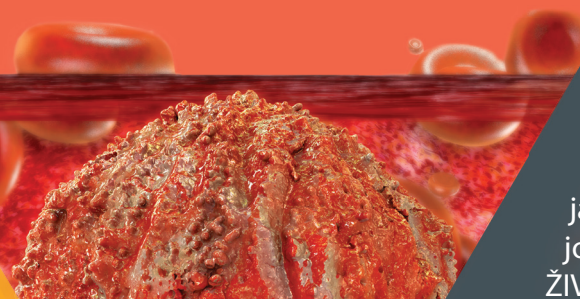
ŽIV – žmogaus imunodeficito virusas, kuris, patekęs į žmogaus organizmą, palaipsniui sunaikina imuninę sistemą. ŽIV dauginasi tik žmogaus ląstelėse.

- Turėjote lytinių santykių (vaginalinių, oralinių, analinių) su ŽIV užsikrėtusiu ar mažai pažįstamu asmeniu.
- Turėjote ar turite lytinių santykių su asmeniu, kuris turėjo daug lytinių partnerių.
- Turėjote lytinių santykių, ypač analinių, su tos pačios lyties atstovu.
- Vartojote ar vartojate švirškčiamuosius narkotikus.
- Esate užsikrėtęs gonorėja, sifiliu, chlamidijoje ar kita lytiškai plintančia liga.
  - Patyrėte seksualinę prievartą.
  - Įsidūrėte kažkieno naudota adata.
    - Esate nėščia.
- Karščiuojate, kosite arba viduriuojate ilgiau nei mėnesį.
  - Dažnai sergate plaučių uždegimu, bronchitu.
    - Be priežasties netekote daug svorio.
    - Nuolat jaučiate nuovargį, silpnumą.
      - Naktimis gausiai prakaituojate.
        - Susirgote tuberkulioze.
      - Padidėjo kaklo, pažastų, kirkšnies limfmazgiai.

Neigiamas tyrimo rezultatas reiškia, kad kraujo mėginyje nebuvo aptikta ŽIV, tačiau dėl galimo infekcijos inkubacinio periodo siūloma testą pakartoti po trijų mėnesių.

Neaiškus tyrimo rezultatas reiškia, kad tyrimas turi būti kartojamas. Su gydytoju aptariamos galimos baigtys ir kaip reikėtų toliau elgtis.

Teigiamas tyrimo rezultatas reiškia, kad rasti ŽIV antikūnai. Norint patvirtinti, kad tikrai esate užsikrėtęs, reikia tyrimą atlikti pakartotinai. Jei ir pakartotinio tyrimo rezultatas teigiamas, reiškia, kad esate užsikrėtęs.

ARV

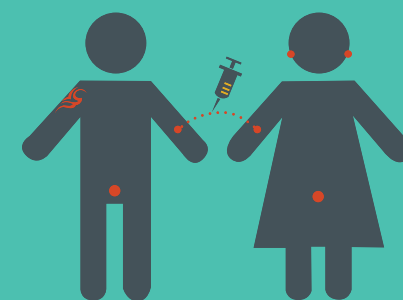
(antiretrovirusiniai vaistai)

Nors vakcinos nuo ŽIV nėra, tačiau yra sukurti antiretrovirusiniai vaistai (ARV). Laiku pradėjus gydymą ARV ir laikantis gydytojo nurodymų, su šia infekcija galima ilgai ir prasmingai gyventi. Antiretrovirusinius vaistus vartojantis asmuo tampa daug mažiau užkrečiamas lytinių santykių metu. Gydoma mažiausiai trijų ARV deriniais, šie vaistai viruso visiškai nesunaikina, tačiau prislopina jo dauginimąsi ir neleidžia jam sunaikinti imuninės sistemos. Vaistai turi šalutinį poveikį, dėl to reikia nuolat stebėti sveikatos būklę ir vienus vaistus keisti kitais, nuolat tartis su gydytoju.

Vienintelis būdas sužinoti, ar žmogus infekuotas ŽIV virusu, yra ŽIV testas. Tyrimas atliekamas paėmus veninio kraujo, kuriame ieškoma antikūnų prieš virusą. Antikūnai organizme atsiranda ne iš karto, o po inkubacinio periodo, trunkančio nuo 3 savaitių iki kelių mėnesių.

ŽIV sukelia ligą, kurios paskutinė stadija yra įgytas imunodeficito sindromas, AIDS. ŽIV užsikrėtęs žmogus ne iš karto susergera AIDS. Jis gali ilgus metus jaustis sveikas ir būti darbingas. Nejausdamas jokių ligos simptomų toks žmogus gali platinti ŽIV infekciją kitiems. AIDS – paskutinė ŽIV stadija, kurią nustato gydytojas, įvertinęs laboratorinių tyrimų rezultatus. Laiku nediagnozavus ir negydant, ŽIV sukelia mirtį.

ŽIV infekcija plinta trimis būdais: 1. Per nesaugius lytinius (vaginalinius, oralinius, analinius) santykius; 2. Per kraują, naudojant užkrėstas adatas, instrumentus; 3. ŽIV infekuota motina gali virusą perduoti savo kūdikiui nėštumo, gimdymo arba žindymo krūtimi metu.